

LUDZIE

Jaki święty?

1. Podczas III pielgrzymki do Polski lądował na lotnisku w Rudnikach.
2. Był Polakiem urodzonym w Wadowicach.
3. W latach 1978–2005 był głową Stolicy Apostolskiej.

Odp.: Jan Paweł II

LUDZIE

Jak nazywa się patriota i działacz okresu II wojny światowej?

1. Urodzony w Poczesnej.
2. Szlak jego wojennych wędrówek zawiódł go na Antypody.
3. Pilot z Dywizjonu 303.

*Odp.: Julian Krok

LUDZIE

Kto był założycielem Janowa?

1. Od 1683 roku piastował godność starosty balińskiego, a potem sieradzkiego.
2. W 1692 roku nadano mu tytuł Koniuszego Wielkiego Koronnego, a od jego imienia w 1696 roku nazwano miasteczko Janów, które powstało na tzw. surowym korzeniu.
3. Od jego nazwiska nazwano miejscowość na północny wschód od Janowa – Konięcpol.

*Odp.: Jan Aleksander Konięcpolski

LUDZIE

Jak się nazywał się finansista, bankier i działacz gospodarczy z II połowy XIX wieku?

1. Mąż Józefiny Reszke – śpiewaczki operowej.
2. Prezes Kolei Warszawsko – Wiedeńskiej, dzięki niemu status stacji w Kłomnicach był znacznie wyższy od innych tego typu miejsc i zatrzymywały się tutaj pociągi pośpieszne.
3. Wydzielił ze swych włości fragment ziem dla powiększenia kłomnickiego cmentarza i ufundował ogrodzenie, o czym świadczą umieszczone na bramie inicjały „LK”.

Odp.: Leopold Julian Kronenberg

LUDZIE

Jak nazywał się dowódca 74 Górnoszląskiego Pułku Piechoty z Lublińca, który po wybuchu II wojny światowej walczył w lasach złotopotockich?

1. Brał udział w Olimpiadzie w 1936 roku w Berlinie.
2. Jego wielką pasją było strzelectwo sportowe.
3. Zginął 3 września 1939 roku, jego obelisk znajduje się na skałach Parkowych w Złotym Potoku.

Odp.: Major Jan Wrzosek

LUDZIE

Jak się nazywa sportowiec urodzony w Kłomnicach?

1. Przez kilka lat bramkarz klubu Raków Częstochowa, a później Skry Częstochowa.
2. Uprawia niszową dyscyplinę sportu freestyle football, polegającą na prezentowaniu trików z piłką.
3. W czeskim Libercu w 2014 roku zdobył tytuł wicemistrza świata w tej konkurencji.

Odp.: Adrian Franc

LUDZIE

Który malarz i zakonnik?

1. Był uczestnikiem powstania styczniowego, walczył w oddziałach powstańczych Zygmunta Chmielińskiego, w bitwie pod Mełchowem stracił nogę.
2. W Zakopanem przy drodze na Kalatówki jest jego Pustelnia, a na Wilczej Górze w Złotym Potoku kapliczka.
3. Znany z pełnego poświęcenia dla biednych i bezdomnych.

Odp.: Adam Chmielowski (Święty Brat Albert)

LUDZIE

Jaki popularny polski aktor?

1. Urodził się w gminie Mykanów w miejscowości Kokawa.
2. Aktor Teatru na Targówku, Narodowego i Ateneum.
3. Znany z ról komediowych w serialach telewizyjnych „Ranczo” i „Miodowe lata”.

Odp.: Artur Barciś

LUDZIE

Kto był ostatnim sukcesorem dóbr złotopotockich?

1. Hrabia, zawarł związek małżeński z Księżną Stefanią Czetwertyńską.
2. Zakochany w automobilizmie, brał udział w Rajdach Monte Carlo.
3. Jego ojciec Edward był właścicielem Rogalina.

*Odp.: Karol Roger Raczyński

LUDZIE

Jak nazywa się działacz społeczny?

1. Ciężko ranny podczas grupowej egzekucji w Kamienicy Polskiej. Przebywał przez pięć lat w niemieckiej niewoli, jako przymusowy robotnik.
2. Działacz kultury, radny, opiekun miejsc pamięci narodowej, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.
3. Autor książki: „Z ciemności śmierci do blasku życia”, opisującej przeżycia z lat wojny i „Nieśli ludziom radość i zadumę”, obrazującej pracę społeczną w amatorskim ruchu teatralnym w Kamienicy Polskiej, Nowej Wsi, Hucie Starej B i Wrzosowej.

Odp.: Ireneusz Cuglewski

LUDZIE

Który polski tenor związany jest z miejscowością Janów i Złoty Potok?

1. Przez trzy lata uczęszczał wraz z bratem do ochronki hrabiny Stefani Raczyńskiej w Złotym Potoku.
2. Mieszkał wraz z rodzicami przy piekarni w Janowie.
3. Jako tenor zrobił oszałamiającą karierę zarówno w Europie jak i w Hollywood, a jego piosenka „Brunetki, blondynki” do dziś jest przebojem.

Odp.: Jan Kiepura

LUDZIE

Który sportowiec mieszkający w Zawadzie w gminie Kłomnice?

1. Zdobył złoto w wyścigu kolarskim w tandemach w 2008 roku w paraolimpiadzie w Pekinie.
2. Współtowarzyszem w tym tandemie była osoba niedowidząca, Andrzej Zając, z województwa opolskiego.
3. Urodził się w Koziegłówkach, wychowanek kolarskiego klubu „Błękitni” Koziegłowy.

Odp.: Dariusz Flak

LUDZIE

Jak się nazywa zasłużony obywatel dla miasta Kozięgłowy?

1. Mieszkaniec Kozięgłów, miłośnik jurajskich osobliwości historycznych i przyrodniczych.
2. Malarz regionalista, urodzony w 1932 roku.
3. W swojej galerii w Kozięgłowach posiada ponad 400 barwnych obrazów olejnych i grafik.

*Odp.: Tadeusz Puszczewicz

LUDZIE

Jak nazywa się postać zasłużona dla Kamienicy Polskiej?

1. Duchowny, działacz społeczny, poseł na Sejm RP.
2. Założył Towarzystwo Rzemieślniczo-Przemysłowe w Częstochowie, zrzeszające rzemieślników i właścicieli mniejszych przedsiębiorstw przemysłowych.
3. Przyczynił się do założenia Ochotniczej Straży Ogniowej w Kamienicy Polskiej, której był pierwszym prezesem oraz spółki włókienniczej „Tkacz”.

Odp.: Ksiądz Zygmunt Sędzimir

LUDZIE

Który mieszkaniec gminy Koziegłowy?

1. Jako jeden z nielicznych w okresie międzywojennym miał w Koziegłowach własny aparat i ciemnię do fotografii, a w 1935 roku fotografował przebieg ceremonii pogrzebowej Józefa Piłsudskiego.
2. Będąc pilotem bombowców, podczas II wojny światowej uczestniczył m.in. w słynnej operacji OVERLORD.
3. Bombowiec, którym leciał do Szczecina 29/30.08.1944 roku został zestrzelony przez niemiecki myśliwiec, jedynym ocalałym z załogi został pilot Wacław Wąsik.

*Odp.: Józef Rutkiewicz

LUDZIE

Jaki znany polski siatkarz jest związany z gminą Mykanów?

1. Reprezentant polskiej drużyny siatkarzy w latach 1995–2011, mistrz Europy w 2009 roku, trzykrotny uczestnik igrzysk olimpijskich.
2. W 2014 roku wziął udział w programie „Taniec z Gwiazdami”.
3. Jego nazwisko to owoc, który w popularnej wyliczance wpadł do fartuszka.

Odp.: Piotr Gruszka

LUDZIE

Która postać duchownego zapisała się na kartach literatury i historii Polski?

1. Urodził się w 1760 roku w Gniazdowie, w gminie Kozięgłowy, zmarł 23 sierpnia 1830 roku w Szydłowie.
2. Polski poeta, bibliograf, historyk i kaznodzieja.
3. Jego życiowym dziełem badawczym jest *Dykcyonarz poetów Polskich*, wydany w 1820 roku, w którym znajduje się 1376 haseł osobowych, nakreślił w nim obraz poetów i pisarzy polskich od drugiej połowy XV wieku do końca XVIII wieku.

Odp.: Ksiądz Michał Hieronim Juszyński

LUDZIE

Jak nazywa się duchowny z parafii Poczesna?

1. Był proboszczem w latach 1941-1950.
2. Opiekował się parafią podczas wojny, a po jej zakończeniu odbudowywał kościół i plebanię ze zniszczeń. Zorganizował Misje Święte.
3. Ksiądz ten i jego współpracownicy oddali świadomie życie za wiarę i za kościół. Zostali zamordowani 2 kwietnia 1950 rok w noc Niedzieli Palmowej.

Odp.: Ksiądz Boguchwał Tuora

LUDZIE

Kto odegrał istotną rolę w historii Kozięglów?

1. Był obecny przy wystawieniu 106 dokumentów królewskich za czasów panowania Władysława Jagiełły, w tym przy nadaniu przywilejów królewskich dla klasztorów w Częstochowie i Wieluniu.
2. 15 lipca 1410 rok poprowadził pod Grunwald, wystawioną własnym kosztem 42 chorągiew.
3. Historia uznała tę postać za najwybitniejszą w rodzie Lisów Krzelowskich, był właścicielem Kozięglów w drugiej połowie XIV wieku.

Odp.: Krystyn I z Kozięglów

LUDZIE

Jak nazywał się przemysłowiec?

1. W 1888 roku wybudował w Kłomnicach Fabrykę Cykorii.
2. Działacz gospodarczy, pochodzący z Radomska.
3. Podczas I wojny światowej wybudował Pałac w Nieznanicach.

*Odp.: Aureliusz Wünsche

LUDZIE

Który sprawiedliwy człowiek spoczywa w centrum Lelowa?

1. Wielki charyzmatyczny przywódca chasydów.
2. Jego grób jest miejscem corocznych pielgrzymek pobożnych Żydów.
3. Założyciel dynastii cadyków z Lelowa.

Odp.: Cadyk Dawid Biderman

LUDZIE

Jak nazywa się postać historyczna urodzona w Kamienicy Polskiej?

1. Oficer Wojska Polskiego II RP, Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie i Armii Krajowej. Służył m.in. w I Brygadzie Spadochronowej.
2. Współzałożyciel Związku Polskich Spadochroniarzy VII Oddziału w Katowicach.
3. Żołnierz z Cichociemnych o pseudonimie „Bar”.

*Odp.: Stanisław Olszewski

LUDZIE

Który bohater Lelowa z czasów II wojny światowej?

1. Nazywany jest błogosławionym w kapeluszu.
2. Bohaterski obrońca krzyża w Lelowie.
3. W lewym rogu placu kościelnego znajduje się jego grób.

Odp.: Ignacy Trenda

LUDZIE

Jak nazywał się słynny ksiądz, proboszcz parafii Garnek w 1918 roku?

1. W Gorycji we Włoszech otrzymał święcenia kapłańskie.
2. Był proboszczem również w parafii Kruszyna.
3. W 1928 roku doprowadził do otwarcia obserwatorium astronomicznego w Parku im. Stanisława Staszica pod Jasną Górą, którego był pierwszym kierownikiem.

Odp.: Bonawentura Metler

LUDZIE

Kogo imię nosi Lelowskie Towarzystwo Historyczno-Kulturalne?

1. Współtwórca ustawy sejmowej z 1831 roku wprowadzającej biało - czerwoną barwę narodową.
2. Uczestnik wojen napoleońskich.
3. Wójt Białej Wielkiej.

*Odp.: Walenty Zwierkowski

LUDZIE

Jak nazywa się działacz z gminy Poczesna?

1. W 1977 roku w Poczesnej zorganizował pierwsze Indywidualne Mistrzostwa Polski w warcabach.
2. Był dwukrotnie najlepszym tenisistą stołowym wśród polskich nauczycieli i pracowników oświaty i autorem parafialnego miesięcznika „Nadzieja”.
3. Był sędzią warcabowym i trenerem zawodników, którzy reprezentowali Klub Sportowy „Grom Złota Dama” z Poczesnej.

Odp.: Stanisław Markowski

LUDZIE

Jaka słynna rodzina śpiewaków zamieszkiwała w gminach: Mstów, Mykanów i Kłomnice?

1. Troje z pięciorga rodzeństwa łączyła wspólna pasja – muzyka.
2. Śpiewali na światowych scenach operowych m. in. w Londynie i Nowym Yorku.
3. Miłośnicy jazdy konnej, właściciele dóbr m. in. w Kłobukowicach i Skrzydłowie.

Odp.: Reszke

LUDZIE

Jak nazywał się działacz harcerski w okresie międzywojennym?

1. Buchalter kłomnickiej Spółdzielni „Społem”.
2. Komendant Ośrodka „Cykoria” Szarych Szeregów w czasie okupacji hitlerowskiej w Kłomnicach.
3. Założyciel i drużynowy 23 Drużyny Harcerskiej im. Zawiszy Czarnego w latach 1933–1939 w Kłomnicach.

*Odp.: Druh Waclaw Foks

LUDZIE

Który z polskich dziejopisarzy uczestniczył w zjeździe biskupów, zorganizowanym w średniowiecznym Mstowie?

1. Był obecny podczas uroczystości konsekracji biskupa poznańskiego Pawła, zwołanej przez Henryka Kietlicza.
2. Żył na przełomie XII/XIII wieku.
3. Znany dziejopisarz, uznawany obecnie za pierwszego polskiego kronikarza.

Odp.: Wincenty Kadłubek

LUDZIE

Jak nazywał się lekarz?

1. Osobisty lekarz marszałków Józefa Piłsudskiego i Edwarda Rydza-Śmigłego.
2. Portret tego człowieka pozostawił, znany z zamiłowań artystycznych, marszałek Edward Rydz-Śmigły.
3. Wybitny lekarz internista urodzony w Kamienicy Polskiej.

*Odp.: Henryk Cianciara

LUDZIE

Który słynny miejscowy fotograf pochodzący z Bliżyc?

1. Jego piękne prace pochodzą z czasów wojny i nowszych.
2. Jego imię tożsame jest z imieniem patrona rzeczy zagubionych i skradzionych.
3. Nazwisko po czesku oznacza Dąb.

*Odp.: Antoni Dub

LUDZIE

Który ksiądz z terenu gminy Kłomnice?

1. Objął parafię w Garnku w marcu 1944 roku, zginął bohatersko dwa miesiące później - 13 maja.
2. Zmarł na stopniach płonącego kościoła podczas wnoszenia Najświętszego Sakramentu.
3. Był również proboszczem parafii w Kruszynie.

*Odp.: Józef Bartecki

LUDZIE

Który król Polski?

1. Jego imieniem została nazwana główna ulica w Niegowie.
2. Podczas wyprawy na Wiedeń zatrzymał się na nocleg w zamku bobolickim.
3. Pod jego dowództwem 12 września 1683 roku rozegrała się wielka bitwa pod Wiedniem, która zakończyła się pogromem Turków.

Odp.: Jan III Sobieski

LUDZIE

Jaka osoba związana była z działalnością oświatową w gminie Kamienica Polska?

1. Polski nauczyciel, krajoznawca, taternik, działacz Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.
2. Dyrektor Liceum Ogólnokształcącego w Kamienicy Polskiej.
3. Jedna z ulic w Kamienicy Polskiej nosi jego imię.

*Odp.: Adam Ferens

LUDZIE

Który zasłużony mieszkaniec Niegowy?

1. W latach 1929–1939 był kierownikiem Publicznej Szkoły Powszechniej w Niegowie, z dorosłymi mieszkańcami gminy Niegowa prowadził amatorski zespół teatralny.
2. W 1920 roku brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej.
3. Podporucznik rezerwy Wojska Polskiego, zmobilizowany podczas II wojny światowej, zamordowany w Katyniu w 1940 roku.

*Odp.: Władysław Pitek

LUDZIE

Jak nazywał się zięć Edwarda Reszke - jeden z bohaterów legionowych?

1. W niepodległej Polsce służył w randze pułkownika.
2. Uczestnik Bitwy Warszawskiej i Bitwy nad Niemnem w sierpniu i wrześniu 1920 roku.
3. Gospodarz i właściciel pałacyku w Chorzenicach.

Odp.: Pułkownik Adam Nieniewski

LUDZIE

Jak nazywał się obrońca zamku w historii Olsztyna?

1. Dowodził obroną zamku w Olsztynie w XVI wieku, załoga liczyła 80 osób.
2. Wypowiedział te słowa podczas obrony Olsztyna w 1587 roku:
„Wpierw byłem Polakiem niż ojcem”.
3. Jego syn, porwany przez Stanisława Stadnickiego tzw. „Diabła łańcuckiego” stał się żywą tarczą ochronną wojsk arcyksięcia Maksymiliana Habsburga.

Odp.: Kasper Karliński

LUDZIE

Jak nazywał się przedwojenny mieszkaniec Garnka?

1. Autor książki wspomnieniowej „Krzyż nad lasem” o działalności partyzantów na tym terenie.
2. W okresie okupacji działał w konspiracji i oddziale partyzanckim Armii Krajowej, pseudonim „Zdrój”.
3. Długoletni nauczyciel w okresie przedwojennym i powojennym.

*Odp.: Bronisław Górecki

LUDZIE

Kto przyczynił się do rozkwitu Olsztyna przed II wojną światową?

1. Z uwagi na jego zasługi dla Olsztyna, jedna z ulic nosi dziś jego imię.
2. W latach 20-tych XX wieku pełnił funkcję starosty częstochowskiego.
3. Zauroczony pięknem krajobrazu Olsztyna zatroszczył się o rozwój tej miejscowości, inicjator budowy szkoły, przedszkola, a także parcelacji wspólnot i założenia kolonii letniskowej.

Odp.: Kazimierz Kühn

LUDZIE

Który przedwojenny wybitny polityk i mąż stanu gościł w Boronowie?

1. Współpracował z Romanem Dmowskim.
2. Odznaczony pośmiertnie Orderem Orła Białego.
3. Jego pomnik znajduje się na placu Sejmu Śląskiego.

Odp.: Wojciech Korfanty

LUDZIE

Jaki pisarz i publicysta?

1. Mieszka w Kusiętach, gmina Olsztyn.
2. Autor powieści „I Bóg o nas zapomniał”, za którą otrzymał Nagrodę Literacką Czesława Miłosza.
3. Uhonorowany w 1998 roku Złotym Krzyżem Zasługi.

Odp.: Andrzej Kalinin

LUDZIE

Która postać historyczna?

1. Jego żoną była Aleksandra Koniecpolska.
2. Był zaufanym przyjacielem i doradcą króla Zygmunta III.
3. Jedna z ulic w miejscowości Kruszyna została nazwana jego imieniem i nazwiskiem.

Odp.: Kacper Denhoff

LUDZIE

Jak nazywa się zasłużony mieszkaniec Olsztyna?

1. Prowadził tajne komplety w Olsztynie podczas II wojny światowej.
2. Pełnił obowiązki kierownika Szkoły Powszechnej w Olsztynie, a jednocześnie był komendantem Związku Walki Zbrojnej na terenie gminy.
3. W 1941 roku aresztowany w Olsztynie, deportowany do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu i rozstrzelany pod czarną ścianą kulochwytu XI bloku 26 sierpnia 1941 roku.

Odp.: Jan Combik

LUDZIE

Jak nazywał się działacz społeczny?

1. Inicjator budowy szkoły w Rędzinach Górze oraz wieloletni dyrektor tej placówki.
2. Jego imię nosi jedna z ulic w Rędzinach.
3. Organizator tajnego nauczania, za co został zesłany do obozu w Auschwitz (przeżył).

Odp.: Piotr Koch

LUDZIE

Jak nazywa się artysta z gminy Olsztyn?

1. Wybitny kompozytor, muzyk, aranżer, komponował muzykę m.in. dla Justyny Steczkowskiej.
2. Swoj dom ma w Kusiętach, w gminie Olsztyn.
3. Współpracował z zespołem Maanam i Stanisławem Sojką, współtworzył zespół Zakopower, gra w zespole Voo Voo.

Odp.: Mateusz Pospieszalski

LUDZIE

Jak nazywa się autorka książki pt. „Zrozumieć siebie i świat” ?

1. Występowała w programie telewizyjnym „Ziarno” z biskupem Antonim Długoszem.
2. Rodowita boronowianka, dziennikarka i autorka wielu publikacji.
3. Jest absolwentką IX LO im. C. K. Norwida w Częstochowie, ukończyła prawo na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

Odp.: Magdalena Korzekwa-Kaliszuk

LUDZIE

Która postać w historii gminy Olsztyn?

1. Urodził się w 1846 roku, w wieku 17 lat porzucił szkołę i ruszył do walki w powstaniu styczniowym.
2. Jego rodzina miała w kilku pokoleniach tradycje walk niepodległościowych.
3. Po utracie kilku majątków, w tym browaru, ostatecznie osiadł w Bukownie, gmina Olsztyn.

*Odp.: Ludwik Czermiński

LUDZIE

Jak się nazywał działacz niepodległościowy?

1. Oficer, partyzant, pseudonim „Huragan”.
2. Mieszkaniec Częstochowy, w czasie II wojny światowej związany z Rędzinami.
3. Zginął i pochowany został w Rędzinach.

Odp.: Kapitan Stanisław Wizner

LUDZIE

Jak nazywa się artysta ludowy?

1. Nazywany „anielskim” twórcą.
2. Jest twórcą unikalnej ruchomej szopki bożonarodzeniowej w Olsztynie, w której jest umieszczonych ponad 500 figurek.
3. Jest autorem „Olsztyńskiego Anioła Stróża”, którego siedmiometrowa rzeźba umieszczona jest przy wjeździe do Olsztyna.

Odp.: Jan Wewiór

LUDZIE

Jak nazywał się duchowny?

1. Budowniczy murowanego kościoła katolickiego w Starczy.
2. Był proboszczem parafii pw. NMP w Starczy w latach 1924-1938.
3. Jego grób znajduje się na cmentarzu parafialnym w Rudniku Małym.

Odp.: Ksiądz Wacław Kucharski

LUDZIE

Jak nazywał się znany Honorowy Obywatel gminy Poraj?

1. Patron Gminnego Ośrodka Kultury w Poraju.
2. Znany z przebojów „Apasjonata”, „Bella Bella Donna”, czy „Tylko serce nie uśnie”.
3. Co roku w Poraju odbywa się ogólnopolski festiwal jego piosenek.

Odp.: Janusz Gniatkowski

LUDZIE

Jak nazywał się syn wojewody ruskiego?

1. 27 lutego 1670 roku poślubił na Jasnej Górze Eleonorę Habsburżankę, a uroczystości weselne odbyły się w Pałacu Denhoffów w Kruszyńcu.
2. Henryk Sienkiewicz pisał o nim w „Ogniem i mieczem”.
3. Król Polski, wybrany z wolnej elekcji po abdykacji Jana Kazimierza.

Odp.: Michał Korybut Wiśniowiecki

LUDZIE

Jak nazywa się popularna aktorka pochodząca z gminy Poraj?

1. Swoje dzieciństwo spędziła w Żarkach Letnisku.
2. Urodziła się w 1972 roku w Myszkowie i studiowała na Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Krakowie.
3. Grała m.in. w filmach „Pokuszenie”, „Amok”, „Katyń”, „S@motność w sieci”, „Pitbull. Niebezpieczne kobiety”.

Odp.: Magdalena Cielecka

LUDZIE

Jak nazywa się święty?

1. Jego wspomnienie liturgiczne w Kościele katolickim obchodzone jest 21 maja.
2. Figury świętego można spotkać przy drogach w sąsiedztwie mostów, rzek, na placach publicznych i kościelnych oraz na skrzyżowaniach dróg.
3. Patron Jezuitów, Pragi, spowiedników, szczerzej spowiedzi, dobrej sławy, tonących i mostów.

Odp.: Jan Nepomucen

LUDZIE

Jak nazywa się polski twórca animacji, pochodzący z gminy Poraj.

1. Urodził się w 1927 roku w Poraju.
2. Jego najwybitniejsze filmy to malowane techniką olejną animacje: „Mały western”, „Czerwone i czarne”, „Pożar”.
3. Laureat nagrody specjalnej „Smok Smoków” na 57 Krakowskim Festiwalu Filmowym w 2017 roku za wyjątkowy wkład w rozwój światowej kinematografii w dziedzinie filmu animowanego.

Odp.: Witold Giersz

LUDZIE

Kto jest autorem książek związanych z gminą Miedźno?

1. Honorowy Obywatel gminy Miedźno.
2. Taternik i alpinista, z zamiłowania historyk.
3. Autor „Anatomii Boju” poświęconej walce Wołyńskiej Brygady Kawalerii pod Mokrą.

Odp.: Andrzej Wilczkowski

LUDZIE

Jak nazywała się założycielka miejscowości Żarki Letnisko?

1. Wraz z mężem Karolem była właścicielką posiadłości magnackiej w Żłotym Potoku i rozległych obszarów lasów żareckich.
2. Była przedstawicielką polskiej arystokracji i posiadała tytuł szlachecki.
3. Co roku w pierwszą sobotę września w Żarkach Letnisku na jej cześć wyprawiana jest wielka plenerowa impreza imieninowa.

Odp.: Hrabina Stefania Raczyńska

LUDZIE

Jak nazywa się autor książki?

1. Nestor górnictwa rud żelaza w powiecie częstochowskim.
2. Pracował na kierowniczych stanowiskach w kopalniach rud żelaza rejonu częstochowskiego.
3. Autor książki p.t. „Górnictwo rud żelaza w regionie częstochowskim”.

Odp.: Andrzej Adamski

LUDZIE

Od czyjzego imienia i nazwiska pochodzi nazwa jedyne- go skweru w Poraju?

1. Jego imieniem i nazwiskiem nazwano także pomnik znajdujący się na tym skwerze, pod którym odbywają się wszystkie uroczystości państwowe.
2. Znany pod pseudonimem „Dziadek”, a w młodości „Mieczysław” i „Wiktor”.
3. Był to wybitny polski działacz społeczny, polityk i mąż stanu, przywódca obozu sanacji i dwukrotny premier Polski po przewrocie majowym w 1926 roku Naczelnik Państwa Polskiego, osadzony w 1917 roku w twierdzy w Magdeburgu.

Odp.: Generał Józef Piłsudski

LUDZIE

Który król Polski?

1. Założył parafię pw. św. Katarzyny w Miedźnie i ufundował pierwszy kościół.
2. W latach 1409-1411 prowadził wielką wojnę z zakonem krzyżackim.
3. Założyciel dynastii Jagiellonów.

Odp.: Władysław Jagiełło

LUDZIE

Jak nazywał się najbardziej znany polski tenor, który jako dziecko często odwiedzał gminę Poraj?

1. Grał w wielu filmach muzycznych i na deskach teatrów.
2. Występował w mediolańskiej La Scali, Operze Wiedeńskiej, londyńskiej Covent Garden, a nawet nowojorskiej Metropolitan Opera.
3. Jego nazwiskiem nazwano międzynarodowy pociąg EN 446/447 o najdłuższej trasie, kursujący pomiędzy Warszawą a Kolonią (Niemcy).

Odp.: Jan Kiepura

LUDZIE

Jak nazywał się architekt?

1. W Ameryce Łacińskiej tworzył projekty wielu gmachów użyteczności publicznej, m. in. siedzibę peruwiańskiego sądu najwyższego, a także Panteon Bohaterów.
2. Pochodził z Krzepic.
3. W Polsce zaprojektował m. in. Dom Księcia w Częstochowie, kamienicę Bielobradków w Kamienicy Polskiej.

*Odp.: Brunon Paprocki

LUDZIE

**Jak nazywał się porucznik,
nauczyciel szkoły powszechnej
w Przyrowie, który uczył przed
II wojną światową?**

1. W 1930 roku rozpoczął pracę w szkole. Mówiono o nim „nauczyciel w mundurze”.
2. W 1940 roku, mając 22 lata, zginął zamordowany w Katyniu.
3. Przed szkołą w Przyrowie rośnie poświęcony tej postaci Dąb Pamięci.

*Odp.: Bronisław Kluza

LUDZIE

Który polski pilot samolotowy?

1. W 1990 roku zdobył tytuł mistrza świata w lataniu precyzyjnym.
2. Związany jest z Aeroklubem Częstochowskim.
3. W 2010 roku wybrany na prezesa Aeroklubu Polskiego.

Odp.: Włodzimierz Skalik

LUDZIE

Kto był pierwszym wójtem Przyrowa?

1. Miał na imię Jakub, pochodził z tej samej miejscowości, co Mikołaj Rej.
2. To on zajmował się w 1369 roku lokacją miasta Przyrowa.
3. Przywilej na założenie miasta otrzymał od króla Kazimierza Wielkiego na zamku w Olsztynie 15 marca 1369 roku.

*Odp.: Jakub Rechicki z Nagłowic

LUDZIE

Jak nazywa się działacz sportowy?

1. Założyciel Ludowego Klubu Sportowego „Czarni Starcza”.
2. Były radny gminy Starcza.
3. Wieloletni prezes klubu sportowego.

Odp.: Adolf Szyja

LUDZIE

Który przedstawiciel rodziny Piastów jest związany z legendą Żarek?

1. Młodość spędził na Węgrzech, na dworze Ludwika Węgierskiego, który uczynił go zaufanym dyplomatą.
2. Był księciem opolskim.
3. Według legendy świadek pojawienia się źródła w Leśniowie oraz fundator Figurki Matki Bożej z Dzieciątkiem w Sanktuarium Leśniowskim.

Odp.: Władysław Opolczyk

LUDZIE

Który generał z czasów II wojny światowej?

1. Nosił pseudonimy „Kogan”, „Pobóg” lub „Róg”.
2. Olbrzymie umiejętności taktyczne i dowódcze wykazał w Bitwie pod Mokrą w 1939 roku.
3. Dowódca Wołyńskiej Brygady Kawalerii.

Odp.: Julian Filipowicz

LUDZIE

Jak nazywa się uznany rysownik pochodzący z Żarek?

1. Karykaturzysta na stałe mieszkający w Niemczech.
2. Pomysłodawca i inicjator Międzynarodowego Festiwalu Karykatury Satyrykon.
3. Autor powieści „Pałen” wpisanej do Księgi Rekordów Guinnessa.

*Odp.: Robert Szecówka

LUDZIE

Jak nazywa się osoba, która zajmuje się malarstwem, ceramiką i fotografią?

1. Mówi o sobie: „Jako ceramik z wykształcenia czuję silny związek z ziemią i gliną”.
2. Pełniła funkcję sekretarza w Zarządzie Okręgu Częstochowskiego Związku Polskich Artystów Plastyków.
3. W 30-lecie pracy artystycznej ukazały się jej Pejzaże.

Odp.: Anna Wawrykowicz-Żakowicz

LUDZIE

Jak nazywał się duchowny, który urodził się w Żarkach?

1. Zginął w obozie Dachau.
2. Jest błogosławionym Kościoła katolickiego.
3. Jego pomnik znajduje się w centrum Żarek.

*Odp.: Bł. Ludwik Roch Gietyngier

LUDZIE

Jak nazywał się bohaterski rotmistrz spod Mokrej?

1. Dowodził III szwadronem Ułanów Podolskich.
2. Ranny w obie nogi bohatersko kontynuował walkę.
3. W miejscu jego śmierci mieszkańiec Mokrej zasadził dąb, nazywany obecnie jego nazwiskiem.

Odp.: Jerzy Hollak

LUDZIE

Jak nazywał się przemysłowiec związany z Żarkami?

1. XIX-wieczny właściciel Żarek.
2. Pionier polskiego przemysłu, założyciel licznych fabryk w Żarkach.
3. Założyciel oświetlenia gazowego w Żarkach, jego nazwiskiem nazwano jedną z ulic w tej miejscowości.

Odp.: Piotr Steinkeller

LUDZIE

Jak nazywa się artysta, fotografik?

1. Autor i współautor książek i rozdziałów monografii związanych z historią fotografii galicyjskiej i lwowskiej.
2. Był asystentem, adiunktem, profesorem mianowanym na Akademii im. Jana Długosza w Instytucie Plastyki w Częstochowie.
3. Ma imię byłego prezydenta, a człon nazwiska to dawna nazwa studenta.

*Odp.: Profesor doktor habilitowany
Aleksander Żakowicz

LUDZIE

Jak nazywa się żydowski działacz pochodzący z gminy Żarki?

1. Przetrwał II wojnę światową dzięki polskiej rodzinie Płaczków.
2. Witął papieża Jana Pawła II w Instytucie Yad Vashem w Jerozolimie w 2000 roku.
3. Założyciel Międzynarodowego Towarzystwa na rzecz wspierania Yad Vashem.

Odp.: Eli Zborowski

LUDZIE

Jaka święta męczennica chrześcijańska?

1. Widnieje w herbie gminy Miedzno.
2. Jej atrybutem jest koło.
3. Jej święto obchodzone jest 25 listopada.

Odp.: Katarzyna Aleksandryjska

LUDZIE

Jak zwał się rozbójnik związany z gminą Żarki?

1. Mieszkał w Strażnicy w Przewodziszowicach.
2. Zwany był też Siostrzeńcem.
3. Dzisiaj w Żarkach napijesz się piwa z jego nazwiskiem.

*Odp.: Mikołaj Kornicz

LUDZIE

Jak nazywa się sławny rzeźbiarz?

1. Twórca m.in. popiersia papieża Jana Pawła II znajdującego się przed kościołem parafialnym w Poczesnej.
2. Jest absolwentem częstochowskiego Zespołu Szkół Plastycznych im. Jacka Malczewskiego.
3. Jest autorem oryginalnych rzeźb balansujących, eksponowanych w Polsce i za granicą.

Odp.: Jerzy Kędziora

LUDZIE

Która postać zapisała się złotymi głoskami w historii Mstowa?

1. Urodził się w 1896 roku, był nauczycielem historii, języka polskiego i śpiewu, dyrektorem szkoły w okresie międzywojennym w Mstowie.
2. Podczas okupacji wojennej pisał „Kroniki Mstowa”, pomagał przy wyrabianiu fałszywych dokumentów dla potrzebujących ich Polaków i Żydów.
3. Więzień polityczny i tułacz obozowy, zesłany w 1943 roku do Oświęcimia, przeżył piekło wielu obozów, po II wojnie światowej inicjator uruchomienia gimnazjum w Mstowie.

Odp.: Andrzej Kubicki

LUDZIE

Jak nazywał się ksiądz, fundator dąbrowskiego kościółka w XVI wieku?

1. Wywodził się z rodu herbu „Poraj”, który od XIII do XVII wieku był właścicielem Dąbrowy Zielonej.
2. Pełnił funkcję proboszcza parafii, archidiakona gnieźnieńskiego i kurzelowskiego.
3. Jego imiennikiem był ostatni Król Polski.

Odp.: Stanisław Dąbrowski

LUDZIE

Jak nazywał się duchowny Lelowa?

1. Syn lelowskiego mieszczanina, żyjący na przełomie XVI i XVII stulecia.
2. Poświęcił swoje życie służbie Bogu jako kapłan i realizacji naukowej pasji jako profesor teologii.
3. W latach 1626–1638 był pięciokrotnie wybierany na rektora Akademii Krakowskiej.

*Odp.: Daniel Sygoniusz

LUDZIE

Podaj imię i nazwisko autora książek o Boronowie?

1. Nagrodzony odznaką Zasłużony Działacz Kultury.
2. Aktywny członek Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Boronowskiej.
3. Z wykształcenia nauczyciel i plastyk, z zamiłowania historyk, autor 10 książek o Boronowie.

Odp.: Damian Gołąbek

LUDZIE

Który mieszkaniec Przemiłowic w gminie Olsztyn?

1. W 1905 roku został powołany do armii carskiej i uczestniczył w wojnie rosyjsko-japońskiej.
2. Był wybrany do ochrony cara Mikołaja II.
2. W okresie międzywojennym sprawował funkcje ławnika w Sądzie Pokoju w Janowie.

*Odp.: Józef Maciągowski

LUDZIE

Jak się nazywał polski śpiewak operowy z przełomu XIX i XX wieku?

1. W swojej posiadłości w Skrzydłowie założył stadninę koni.
2. Śpiewał głównie w operach Wagnera jako tenor bohaterski.
3. Brat Edwarda i Józefiny Reszke.

Odp.: Jan Reszke

LUDZIE

Która artystka związana z Olsztynem?

1. Jest profesorem Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie.
2. W swojej twórczości zajmuje się grafiką, rysunkiem i malarstwem.
3. Prowadzi Galerię Sztuki w Olsztynie, w której prezentuje swoje prace artystyczne inspirowane przyrodą Jury.

Odp.: Krystyna Szwajkowska

LUDZIE

Jak nazywa się działacz sportowy?

1. Mieszkaniec gminy Konopiska, od lat związany ze sportem – piłką nożną i lekkoatletyką. Inicjator powstania klubu Wiodący Ludowy Klub Sportowy Kmicic Częstochowa.
2. Spod jego „skrzydeł” wyfrunęły triathlonistki m.in. Ewa Dederko, Maria Cześnik.
3. Od lat związany z klubem Gminny Ludowy Klub Sportowy LOT Konopiska.

Odp.: Stanisław Sączek

LUDZIE

Jak nazywał się duchowny Mstowa?

1. W 1218 roku sprowadził do Mstowa dwunastu zakonników, założyciel klasztoru Kanoników Regularnych Laterańskich w Mstowie.
2. Biskup krakowski.
3. Właściciel najstarszej polskiej prywatnej biblioteki, którą w testamencie przekazał katedrze wawelskiej.

Odp.: Iwo Odrowąż

LUDZIE

Jak nazywał się założyciel i dowódca oddziałów partyzanckich Armii Krajowej na terenie gminy Dąbrowa Zielona?

1. Komendant obwodu włoszczowskiego o pseudonimie „Marcin”, dowódca I batalionu „Las”.
2. Po wyzwoleniu aresztowany przez NKWD i wywieziony do obozu pracy w Kandałakszy.
3. Zasłużony leśnik, pomysłodawca i współtwórca Wolińskiego Parku Narodowego.

Odp.: Mieczysław Tarchalski

LUDZIE

Który wybitny polski himalaista?

1. Jego imię nosi w Mirowie, najwyższa w regionie baszta, stanowiąca północne zakończenie Szóstej Grzędy, określana jako Filar lub Turnia.
2. Jako drugi człowiek na Ziemi zdobył Koronę Himalajów i Karakorum – wszystkie 14 szczytów o wysokości ponad 8 tysięcy kilometrów.
3. Zginął na wysokości 8300 metrów w 1989 roku podczas wejścia na Lhotse nową, niezdobytą wówczas drogą – południową ścianę.

Odp.: Jerzy Kukuczka

LUDZIE

Jak nazywa się urodzony w Konopiskach dziennikarz i publicysta?

1. Współpracował m.in. z I i III programem Polskiego Radia, TVP, tygodnikiem „Polityka”, „Newsweek” oraz komercyjnymi stacjami telewizyjnymi.
2. Uczęszczał do IV Liceum Ogólnokształcącego im. Henryka Sienkiewicza w Częstochowie i studiował dziennikarstwo.
3. Nauczyciel akademicki, częsty gość magazynu satyryczno-publicystycznego emitowanego na antenie telewizji komercyjnej „Szkło Kontaktowe”.

Odp.: Marek Przybylik

LUDZIE

Jak nazywa się oficer wojska polskiego, który od dzieciństwa związany jest z Cielętnikami?

1. Pułkownik, nosił pseudonim „Sęk”.
2. Napisał ponad 30 książek o działaniach partyzanckich na terenie powiatu radomszczańskiego, włoszczowskiego i częstochowskiego.
3. Współorganizator spotkań kombatanckich obok pomnika w Cielętnikach we wrześniu każdego roku.

*Odp.: Zbigniew Zieliński

LUDZIE

Jak nazywa się pisarka?

1. Wspomnienia i przeżycia bliskich stały się dla niej inspiracją do powstania dwóch książek o dziejach gminy Konopiska.
2. Autorka książek „Dzieje Konopisk i okolic” oraz „Konopiska i okolice. Panorama dziejów”.
3. Rodowita mieszkanka Konopisk, głęboko zaangażowana w życie swojej „małej ojczyzny”.

Odp.: Barbara Herba

LUDZIE

Który przedstawiciel znamienitego rodu Lubomirskich?

1. Jeden z trzech synów Eugeniusza Lubomirskiego.
2. W 1885 roku zajął się hodowlą koni, wraz z braćmi założył stadninę koni w Widzowie, jedną z najbardziej prestiżowych w tym okresie.
3. Był współzałożycielem i pierwszym przewodniczącym Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich.

Odp.: Stefan Lubomirski

LUDZIE

Jak nazywa się działaczka społeczna?

1. Rodowita mieszkanka Hutek, emerytowana nauczycielka.
2. Inicjatorka i założycielka Izby Regionalnej, w której z dumą prezentuje relikty przeszłości, aby ocalić od zapomnienia eksponaty z dawnych lat.
3. Autorka prac o tematyce kulinarnej oraz zbiorów zagadek i wierszy.

Odp.: Halina Kozakiewicz

LUDZIE

Kto był założycielem i prezesem Straży Ogniowej w Kruszynie założonej w 1912 roku?

1. Zakupił majątek Kruszyna w latach 60-tych XIX wieku.
2. Opiekował się finansowo tutejszym chórem, ze swych gruntów wydzielił plac pod budowę remizy.
3. Wywodził się ze sławnego rodu Lubomirskich.

Odp.: Eugeniusz Lubomirski

LUDZIE

Jak nazywa się były piłkarz urodzony w Konopiskach?

1. Zdobył ponad 300 bramek dla swojego klubu.
2. Piłkarz, trener, działacz, grał w pierwszoligowych klubach: Górnik Zabrze, Jagiellonia Białystok, Radomiak Radom, Stal Mielec.
3. Najlepszy strzelec Gminny Ludowy Klub Sportowy LOT Konopiska.

Odp.: Andrzej Szymanek

LUDZIE

Który romantyczny poeta mieszkał w dworku w Złotym Potoku?

1. Staw Irydion w Złotym Potoku, nazwany jest od tytułu jego powieści.
2. W Złotym Potoku zmarła 4-letnia córka poety - Elżbietka.
3. Jego ojciec był generałem, dowódcą walk spod Samosierry.

Odp.: Zygmunt Krasiński

LUDZIE

Jak nazywał się przedstawiciel rodu Miączyńskich, który walczył i bohatersko zginął w Bitwie pod Mokrą?

1. Drugie dziecko Kamila de Pourbaix i Marii z domu Miączyńskiej.
2. Dowódca plutonu baterii, poległ 1 września 1939 roku w Bitwie pod Mokrą.
3. Pochowany w Miedźnie pierwotnie nieopodal Grobowca Miączyńskich, obecnie w zbiorowej mogile Żołnierzy Wołyńskiej Brygady Kawalerii.

*Odp.: Kamil Kazimierz Józef de Pourbaix

LUDZIE

Podaj imię i nazwisko rzeźbiarza ludowego z Boronowa?

1. Był samoukiem i rzeźbił w lipie, dębach i smrodyni (czeremcha) wzorując się na dziełach wybitnych rzeźbiarzy m.in. Wita Stwosza.
2. Wyrzeźbił laskę, którą osobiście zawiózł i wręczył w Warszawie marszałkowi Piłsudskiemu.
3. Twórca krucyfiksów znajdujących się w parafialnym kościele.

Odp.: Jan Kulisz

LUDZIE

Kto rozbudował kościół w Dąbrowie Zielonej na przełomie XIX i XX wieku?

1. Pochodził ze znamienitej rodziny herbu Jasiończyk.
2. Był budowniczym plebani i inicjatorem budowy strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej.
3. Jego grób znajduje się w kwaterze księży obok ołtarza polowego na miejscowym cmentarzu.

*Odp.: Ksiądz Ryszard Jasioński